

Ed.

447. Frumvarp til laga

[233. mál]

um váttryggingarstarfsemi.

(Lagt fyrir Alþingi á 99. löggjafarþingi 1977—78).

I. KAFLI
Gildissvið o. fl.

1. gr.

Lög þessi gilda um hvers konar váttryggingarstarfsemi, sem rekin er á viðskipta-
grundvelli, nema annað sé sérstaklega tekið fram í lögum þessum.

2. gr.

Lögin gilda ekki um eftirlaunasjóði, lífeyrissjóði og sjúkrasjóði einstakra
atvinnustétta, starfshópa og fyrirtækja.

Þá gilda lögin ekki um Tryggingastofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóð
og hliðstæðar stofnanir, sem reknar eru samkvæmt sérstökum lögum, nema að því
leyti, er þær kunna að hafa með höndum váttryggingarstarfsemi, sem rekin er á
viðskiptalegum grundvelli.

Lögin gilda um þau váttryggingarfélag, sem stofnuð eru og rekin samkvæmt sér-
lögum, nema að því leyti, sem á annan hátt er fyrir mælt í sérlögum.

Rísi deilur um, hvort starfsemi falli undir ákvæði laga þessara, skal trygginga-
málaráðherra skera úr.

3. gr.

Eftirtaldir aðiljar mega einir reka váttryggingarstarfsemi hér á landi:

1. Innland félag og stofnanir, sem starfa samkvæmt sérlögum.
2. Innland hlutafélag og gagnkvæm váttryggingarfélag, sem leyfi hafa fengið til
slíkrar starfsemi, sbr. 34. gr.
3. Erlend félag, sem fengið hafa leyfi til slíkrar starfsemi, sbr. 14. gr.

4. gr.

Váttryggingarfélag má ekki hafa á hendi aðra starfsemi en váttryggingar, vá-
tryggingarumboð og tjónauppgjör. Váttryggingarfélagi er þó heimilt að reka fast-
eignir, sem það á.

Fari váttryggingarfélag með meirihluta atkvæða í félagi, telst það félag dóttur-
félag váttryggingarfélags. Dótturfélag váttryggingarfélaga mega ekki hafa á hendi aðra
starfsemi en váttryggingarstarfsemi og rekstur eigin fasteigna, sbr. 1. mgr. Fari vá-
tryggingarfélag og dótturfélag þess, sem hefur á hendi váttryggingarstarfsemi eða
rekstur eigin fasteigna, sameiginlega með meirihluta atkvæða í félagi, telst það félag
einnig dótturfélag váttryggingarfélags.

Líftryggingar (frumtryggingar) má ekki reka með öðrum tegundum váttrygg-
ingarstarfsemi. Þó má tryggingamálaráðherra heimila líftryggingarfélagi að hafa
með höndum sjúkra- og slysatryggingar.

Váttryggingarfélag má ekki taka á sig ábyrgðir né skuldbindingar, sem ekki
eru váttryggingar, nema í sambandi við eðlilegan rekstur félags.

5. gr.

Vátryggingarfélag má ekki hefja starfsemi fyrr en það hefur fengið leyfi til hennar, sbr. 14. og 34. gr. og verið skráð í vátryggingarfélagaskrá og í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá.

II. KAFLI
UM STOFNUN VÁTRYGGINGARFÉLAGA O. FL.

Hlutafélög.

6. gr.

Stofnendur hlutafélags, sem ætlað er að reka vátryggingarstarfsemi, skulu hið fæsta vera fimm, íslenskir ríkisborgarar búsettir á Íslandi, ríkissjóður, bæjar- eða sveitarfélög, stofnanir, sem þessir aðiljar bera ótakmarkaða ábyrgð á, hlutafélög, samvinnufélög eða samvinnufélagasambönd, skráð á Íslandi.

Innborgað hlutafé skal nema minnst kr. 50 000 000. Til innborgaðs hlutafjár teljast eingöngu peningagreiðslur. Eigið hlutafé telst ekki til innborgaðs hlutafjár við stofnun vátryggingafélags.

Stjórn slíks hlutafélags skulu skipa 3 menn hið fæsta. Reki félagið ekki einvörðungu endurtryggingarstarfsemi, skal a. m. k. einn valinn með það fyrir augum að gæta hagsmuna vátryggingartaka og hinna tryggðu. Í samþykktum félagsins skal skýrt fram tekið, hvernig sá stjórnarmaður skuli valinn.

Að minnsta kosti einn endurskoðandi, löggiltur, skal kjörinn eða ráðinn til að endurskoða reikninga félagsins. Ekki má hann vera í stjórn þess né fastur starfsmaður þess að öðru leyti.

7. gr.

Hlutafélag, sem hefur vátryggingar að starfsemi, má aldrei eiga meira en 10% eigin hlutafé. Atkvæðisréttur fylgir ekki hlutabréfum, sem vátryggingarhlutafélag á sjálft.

8. gr.

Vátryggingarhlutafélag má aldrei greiða arð til hluthafa, nema hagnaður hafi orðið á rekstri félagsins, sem meiru fé nemi en arðgreiðslum, eða nægilegt fé sé fyrir hendi í arðjöfnunarsjóði, enda hafi þess verið gætt að leggja til hliðar hæfilegt fé í bótasjóð, í áhættusjóð, í iðgjaldasjóð, svo og eignir fyrndar á venjulegan hátt.

9. gr.

Um vátryggingarhlutafélög gilda að öðru leyti ákvæði laga um hlutafélög, nema annað leiði af ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Gagnkvæm vátryggingarfélag.

10. gr.

Stofnendur gagnkvæms vátryggingarfélags skulu hið fæsta vera fimm, íslenskir ríkisborgarar með búsetu á Íslandi, ríkissjóður, bæjar- og sveitarfélög, stofnanir, sem þessir aðiljar bera ótakmarkaða ábyrgð á, hlutafélög, samvinnufélög og samvinnufélagasambönd, sem skráð eru á Íslandi.

Stofnendur gagnkvæms vátryggingarfélags skulu leggja fram stofnfé, sem nema skal hið minnsta kr. 35.000.000. Fé þetta má ekki endurgreiða nema að fengnu leyfi tryggingamálaráðherra.

Heimilt er tryggingamálaráðherra að fengnum meðmælum tryggingaeftirlits að leyfa, að stofnfé sé minna en um ræðir í 2. mgr.

Stjórn gagnkvæms vátryggingarfélags skulu skipa 3 menn hið fæsta. Í samþykktum slíks félags skal skýrt fram tekið, hvernig háttað skuli aðild vátryggingartaka að stjórn þess og hvernig kjöri stjórnar skuli hagað.

Að minnsta kosti einn endurskoðandi, löggiltur, skal ráðinn eða kjörinn til að endurskoða reikninga félagsins. Ekki má hann vera í stjórn þess né fastur starfsmaður þess að öðru leyti.

11. gr.

Hver sá, sem tryggir hjá gagnkvæmu váttryggingarfélagi, er sameigandi þess. Um ábyrgð váttryggingartaka á skuldbindingum félagsins skulu settar reglur í samþykktum þess.

Ábyrgð hvers váttryggingartaka má eigi nema lægri fjárhæð en kr. 500. Þó er heimilt að undanþiggja endurtryggingartaka slíkri ábyrgð, enda nemi endurtryggingariðgjöld, sem undanþegin eru, eigi meiru en 20% af heildariðgjaldtekjum félagsins.

Ábyrgð váttryggingartaka skal miða við almanaksár og fellur niður miðað við hver áramót, ef eigi er krafa gerð á hendur váttryggingartaka innan tveggja ára frá lokum þess almanaksárs, er váttrygging féll úr gildi.

Einungis þrotabú, skilanevnd eða skilastjórn gagnkvæms váttryggingarfélags geta krafist váttryggingartaka um greiðslu samkvæmt ábyrgðarskuldbindingum þeirra, en ekki einstakir kröfuhafar félagsins. Þó er tryggingamálaráðherra heimilt að leyfa stjórn gagnkvæms váttryggingarfélags að krefja váttryggingartaka um slíka greiðslu enda sé slíks þörf til þess að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar. Slíkt leyfi má þó einungis veita til eins árs í einu.

Ákvæði laga um einstök váttryggingarfélög varðandi ábyrgð félagsmanna og váttryggingartaka halda gildi sínu þrátt fyrir ákvæði þessara laga.

Á hverju váttryggingarskirteini, sem gagnkvæmt váttryggingarfélag gefur út, skal koma skýrt fram, hvernig ábyrgð váttryggingartaka er háttað. Ákvæði þetta gildir einnig um þau váttryggingarfélög, sem starfa samkvæmt sérlögum.

12. gr.

Heimilt er að greiða stofnendum arð af stofnfé gagnkvæms váttryggingarfélags. Arður þessi má þó eigi vera hærrí á ári en 10% af innborguðu stofnfé. Aldrei má greiða slíkan arð, nema hagnaður hafi orðið á rekstri félagsins meiri en arðgreiðslu nemur, enda hafi þess verið gætt að leggja til hliðar hæfilegt fé í bótasjóð, í áhættusjóð, í iðgjaldasjóð, svo og eignir fyrndar á venjulegan hátt.

13. gr.

Í samþykktum gagnkvæms váttryggingarfélags skal skýrt fram tekið, hvernig félagsslitum skuli háttað, sérstaklega hversu fara skuli um hreina eign félagsins við félagsslit.

Erlend váttryggingarfélög.

14. gr.

Erlend váttryggingarfélög geta fengið leyfi tryggingamálaráðherra til starfsemi hér á landi.

Slíkt leyfi má því aðeins veita, að félagið hafi heimild til að reka váttryggingarstarfsemi í heimalandi sínu og hafi starfað þar á því tryggingasviði í a. m. k. 5 ár.

15. gr.

Erlent váttryggingarfélag, sem hér hyggst starfa, skal sanna, að eignir þess hér á landi nemi eigi minna fé en kr. 25.000.000.

Skal félagið árlega sanna, að eignir þess hér á landi nemi framangreindri upphæð.

Eigin tryggingasjóður erlends váttryggingarfélags, sem starfar hér á landi á sviði skaða- og endurtrygginga, skal ávaxtaður sem hér segir:

1. Í bönkum og sparisjóðum, sem fullnægja ákvæðum laga nr. 69/1941.
2. Í rikisskuldbréfum.

3. Í skuldabréfum tryggðum með ábyrgð ríkissjóðs.
4. Í bankavaxtabréfum og veðdeildarbréfum útgefnum af þeim bönkum, sem eru eign ríkissjóðs.
5. Í veðskuldabréfum, tryggðum með veði í fasteignum allt að 60% af brunabótamatsverði húseigna og mannvirkja.
6. Í fasteignum, sem félagið á allt að 60% af brunabótamatsverði.

Að fengnu samþykki tryggingamálaráðherra hverju sinni, er erlendu váttryggingarfélagi þó heimilt að ávaxta fé tryggingasjóðs á annan hátt.

Félagið skal sjá til þess, að á hverjum tíma séu fyrir hendi hjá því eignir af því tagi, sem hér greinir, og nemi minnst upphæð eigin tryggingasjóðs samanlagt.

16. gr.

Erlent váttryggingarfélag, sem hér rekur váttryggingarstarfsemi, skal skráð hér á landi, hafa hér fasta atvinnustöð og aðalumboðsaðilja, sem hefur heimild til að skuldbinda félagið vegna starfsemi þess hér á landi. Aðalumboðsmaður skal vera einn hér á landi. Íslensku váttryggingarfélagi er heimilt að hafa á hendi aðalumboð fyrir erlent váttryggingarfélag.

Félagið skal hafa varnarþing hér á landi, að því er varðar starfsemi þess hér, og má lögsækja það fyrir dómstólum á Íslandi til fullnustu á kröfum, sem stofnast hafa vegna starfsemi þess hér.

Í reglugerð skal ráðherra ákveða, hvaða skýrslum og gögnum slíkt félag skuli árlega skila tryggingaæftirlitinu um starfsemi sína.

Almenn ákvæði.

17. gr.

Ársreikningar váttryggingarfélags skulu gerðir í því formi, sem tryggingamálaráðherra ákveður.

Ársreikningar skulu endurskoðaðir af að minnsta kosti einum löggiltum endurskoðanda. Vottorð löggilts endurskoðanda eða skýrsla skal fylgja reikningum og skýrsla um starfsemi og rekstur félagsins á árinu.

Ársreikninga skal birta í ársskýrslu tryggingaæftirlitsins, en að auki skal birta meginniðurstöður þeirra í Lögbirtingablaði í því formi, sem tryggingaæftirlitið ákveður í samráði við tryggingamálaráðherra.

Í reglugerð skal tryggingamálaráðherra setja nánari ákvæði um endurskoðun hjá váttryggingarfélögum.

Ef ársreikningur váttryggingarfélags er ekki í samræmi við lög og reglugerðir eða samþykktir félags, getur tryggingaæftirlitið krafist þess, að nýr ársreikningur verði saminn og hann lagður fyrir félagsfund.

18. gr.

Erlend váttryggingarfélög sem hér starfa, skulu gera reikninga og skýrslur um starfsemi sína hér á landi eftir þeim reglum, sem greinir í 17. gr.

19. gr.

Váttryggingarfélag skal leggja hluta af hagnaði sínum ár hvert í áhættusjóð. Framlag í áhættusjóð ár hvert skal að lágmarki nema 10% en að hámarki 25% af hagnaði ársins. Verði áhættusjóður hærri en nemur 25% af iðgjaldstekjum einhvers árs, mega framlög lækka eða falla niður það ár.

Áhættusjóði má einungis verja til að mæta tapi vegna óvenjulegra tjónagreiðslna eitthvert ár. Áhættusjóð má þó einungis skerða að fengnu leyfi tryggingamálaráðherra, eftir meðmælum tryggingaæftirlits.

20. gr.

Óski váttryggingarfélag eftir að flytja tryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags, skulu bæði félögin senda tryggingaæftirlitinu umsókn um færsluna ásamt þeim gögnum, sem eftirlitið óskar.

Tryggingaæftirlitið skal kanna umsóknina með hliðsjón af hag beggja félaganna og hvort ástæða sé til að ætla að færslan geti á nokkurn hátt skaðað váttryggingartaka og váttryggða hjá félögunum.

Tryggingaæftirlitið skal auglýsa í Lögbirtingablaðinu eftir athugasemdum váttryggingartaka og váttryggðra vegna yfirfærslubeiðninnar.

Mæli tryggingaæftirlitið með umsókninni, veitir ráðherra leyfi til færslunnar.

21. gr.

Óski tvö eða fleiri váttryggingarfélög eftir því að sameinast og mynda eitt váttryggingarfélag, sem taki við öllum skuldbindingum félaganna gagnvart váttryggingartökum þeirra, skuli þau senda um það umsókn til tryggingaæftirlitsins ásamt þeim gögnum, sem eftirlitið óskar.

Tryggingaæftirlitið skal kanna umsóknina og gæta þess hvort hið nýja félag fullnægir skilyrðum laga þessara og hvort samruninn geti á nokkurn hátt skaðað hagsmuni váttryggingartaka og váttryggðra. Mæli tryggingaæftirlitið með umsókninni, veitir tryggingamálaráðherra hinu nýja félagi starfsleyfi og heimild til yfirfærslu tryggingastofnanna enda sé gætt reglna 2. og 3. mgr. 20. gr.

22. gr.

Enginn má í atvinnuskyni stuðla að því, að aðiljar hér á landi, íslensk skip eða eignir á Íslandi séu váttryggð annars staðar en hjá íslenskum váttryggingarfélögum eða erlendum váttryggingarfélögum, sem hér hafa leyfi til að reka váttryggingarstarfsemi.

23. gr.

Í nafni váttryggingarfélags skal koma fram að félagið reki váttryggingarstarfsemi. Aðrir en þeir, sem leyfi hafa til váttryggingarstarfsemi, mega ekki bera heiti, sem kunna að benda til, eða gefa í skyn, að váttryggingarstarfsemi sé rekin. Nafn váttryggingarfélagsins skal koma skýrt fram í tilkynningum og öllu prentuðu máli, sem frá félaginu fer. Starfi félag eða annar aðili sem umboðsaðili fyrir váttryggingarfélag, skal koma fram, að um umboð sé að ræða. Erlent váttryggingarfélag, sem hér starfar, má nota nafn aðalumboðsaðilja og komi þá jafnframt fram, að um umboð sé að ræða og nafn hins erlenda váttryggingarfélags.

Sérhver umboðsmaður eða sölumaður, sem hefur með höndum sölu váttrygginga hér á landi skal bera skilríki útgefin og undirrituð af stjórn eða framkvæmdastjóra þess váttryggingarfélags, sem hann starfar fyrir, er sanni, að hann starfi á þess vegum.

Þegar um erlent váttryggingarfélag er að ræða, skulu skilríkin undirrituð af aðalumboðsmanni félagsins hér á landi.

Um líftryggingarfélög.

24. gr.

Váttryggingarfélag, sem hyggst reka líftryggingarstarfsemi, skal auk gagna þeirra, sem um ræðir í 34. gr. senda tryggingaæftirlitinu þessi gögn:

1. Almenna tryggingaskilmála, er félagið hyggst nota.
2. Skýrslur um reiknigrundvöll iðgjalda og iðgjaldasjóðs, svo og reglur um ákvörðun endurkaupsverðs og verð gjaldfrjálsra trygginga.
3. Skýrslu um reikningsgrundvöll ágóðaúthlutunar (bónus) til tryggingartaka.
4. Gögn um endurtryggingu og hámark eigin áhættu í hverri einstakri áhættu.

5. Tilkynningar um, hver sé tryggingastærðfræðingur (aktúar) félagsins, sbr. 25. gr.

25. gr.

Líftryggingarfélag skal tryggja sér þjónustu tryggingastærðfræðings (aktúars), sem hefur á hendi nauðsynlega tryggingatæknilega reikninga og athuganir fyrir félagið.

Sá einn má taka að sér slíkt starf fyrir líftryggingarfélag, sem fengið hefur til þess sérstakt starfsleyfi tryggingamálaráðherra.

26. gr.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingarfélags ber ábyrgð á því, að félag það, er hann veitir þjónustu sína, fari eftir tilkynntum reiknigrundvelli iðgjalda, iðgjaldasjóðs og ágóðaúthlutunar og fylgi tilkynntum reglum um ákvörðun endurkaupverðs og fjárhæða gjaldfrjálsa trygginga. Hann skal fylgjast með starfsemi félagsins að þessu leyti og getur krafist allra gagna og upplýsinga af félaginu til að geta innt starf sitt af hendi.

Komist tryggingastærðfræðingur að því í starfi sínu, að félagið fari ekki eftir settum reglum varðandi framangreind atriði, skal hann tilkynna það tryggingaefirliti án óeðlilegrar tafar.

27. gr.

Eigi er líftryggingarfélagi heimilt að breyta reiknigrundvelli iðgjaldasjóðs, nema með leyfi tryggingamálaráðherra að fengnum meðmælum tryggingaefirlitsins.

Hafi breyting í för með sér lækkun iðgjaldasjóðs, skal leggja þann hluta sjóðsins, sem fram yfir er, í ágóðasjóð.

Hafi breyting í för með sér hækkun iðgjaldasjóðs fyrir eldri líftryggingar, skal félagið færa af óbundnum höfuðstól í iðgjaldasjóð það fé, er hækkuninni nemur. Tryggingamálaráðherra getur þó, að fengnum meðmælum tryggingaefirlits, veitt félaginu leyfi til að fresta fjárfærslu í sjóðinn, þannig að um ákveðið árabíl verði færð í sjóðinn tiltekin fjárhæð á ári hverju uns jöfnuði er náð. Skal þetta gert samkvæmt fyrirframgerðri áætlun og ekki má frestur þessi vera lengri en 10 ár.

28. gr.

Í ársreikningum líftryggingarfélags skal færa sérstaklega líftryggingasjóð. Líftryggingasjóður skiptist í tvennt:

1. Bótasjóð, en þar skal færa allar gjaldfallnar en ógreiddar tryggingafjárhæðir og ágóðafjárhæðir.
2. Iðgjaldasjóð, en hann nær til heildarverðmætis allra gildandi trygginga reiknað samkvæmt samþykktum reiknigrundvelli, sbr. 2. tl. 24. gr.

29. gr.

Líftryggingasjóður skv. 28. gr. skal ávaxtaður þannig:

1. Í bönkum og sparisjóðum, sem fullnægja ákvæðum laga nr. 69/1941.
2. Í ríkisskuldabréfum.
3. Í skuldabréfum, tryggðum með ábyrgð ríkissjóðs.
4. Í bankavaxtabréfum og veðdeildarbréfum útgefnum af þeim bönkum, sem eru eign ríkissjóðs.
5. Í lánum tryggðum með veði í líftryggingum hjá félaginu allt að endurkaupverðmæti þeirra.
6. Í veðskuldabréfum, tryggðum með veði í fasteignum allt að 60% af bruna-bótamatsverði húseigna og mannvirkja og 60% af fasteignamatsverði eignarlanda og lóða, svo og eign leigutaka í leigulóð, enda sé leigutími lóðar eigi skemmri en lánstími.

7. Í fasteignum, sem líftryggingarfélagið á. Aldrei má þó eign að þessu leyti teljast líftryggingasjóði frekar en um ræðir í 6. tl.

Líftryggingarfélagi er þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. heimilt að ávaxta fé líftryggingasjóðs á annan hátt, að fengnu samþykki tryggingamálaráðherra hverju sinni, þó ekki í hlutabréfum.

Eigi má selja né veðsetja eignir líftryggingasjóðs nema með leyfi tryggingamálaráðherra.

Erlend líftryggingarfélög, sem fengið hafa leyfi til starfsemi hér á landi, skulu ávaxta líftryggingasjóð á Íslandi í samræmi við reglur þessarar greinar.

30. gr.

Verðbréf líftryggingasjóðs skulu árituð um, að þau séu eign líftryggingasjóðs félagsins og þau megi ekki veðsetja né selja, nema að fengnu samþykki tryggingamálaráðherra.

Þegar líftryggingasjóður er ávaxtaður eins og segir í 1. tl. 1. mgr. 29. gr., skal féð lagt á sérstaka bankabók, sem árituð er sem eign líftryggingasjóðs. Skal með hana farið eins og um verðbréf sé að ræða sbr. 1. mgr., eftir því sem við getur átt. Óheimilt er að gera aðför í verðbréfum eða bankabókum, sem eru eign líftryggingasjóðs, nema til tryggingar eða fullnustu líftryggingakröfum.

Ávaxti líftryggingarfélag fé í eigin fasteign, sbr. 7. tl. 1. mgr. 29. gr. skal þinglýsa á eignina yfirlýsingu um rétt líftryggingasjóðs og eigi megi veðsetja hana, svo að réttur líftryggingasjóðs skerðist, og eigi selja hana nema með leyfi tryggingamálaráðherra.

31. gr.

Ef skipuð er skilastjórn í líftryggingarfélagi samkvæmt 43. gr. skal hún þegar í stað taka í sínar vörslur eignir líftryggingasjóðs.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta á þúi líftryggingarfélagsins, skal ekki telja eignir líftryggingasjóðs með eignum þrotabúsins og heldur eigi skuldbindingar hans með skuldum þess.

Skilastjórn skal hafa á hendi rekstur líftryggingastofnsins og láta endurreikna skuldbindingar líftryggingasjóðs.

32. gr.

Innan sex mánaða frá því, að skilastjórn hefur tekið við rekstri líftryggingasjóðs samkvæmt 31. gr. skal tryggingaeftirlitið leita til annarra íslenskra líftryggingarféлага um yfirtöku líftryggingastofns og líftryggingasjóðs. Tryggingaeftirlitið skal meta framkomin tilboð og velja það, er hún telur hagkvæmast fyrir váttryggða. Síðan skal skilastjórn auglýsa í Lögbirtingablaðinu eftir athugasemdum frá váttryggingartökum og váttryggðum.

Að fengnum athugasemdum getur tryggingamálaráðherra framselt líftryggingarfélagi því, er tryggingaeftirlitið valdi, líftryggingastofninn og eignir líftryggingasjóðs, enda tekur þá viðtakandi við öllum skuldbindingum hins gjaldþrota félags, að því er líftryggingar varðar.

Þeir váttryggingartakar eða váttryggðir, sem athugasemdir hafa gert og eigi vilja samþykkja yfirfærsluna, eiga þó rétt á því að fá endurgreitt verðmæti líftrygginga sinna, að svo miklu leyti sem hlutfallsleg eign í líftryggingasjóðnum hrekkur til.

Berist ekki tilboð í líftryggingastofn eða ekki koma fram þau tilboð, er tryggingaeftirlitið vill mæla með, skal líftryggingasjóðurinn greiddur váttryggðum í réttu hlutfalli við verðmæti líftrygginga þeirra í sjóðnum.

III. KAFLI

Um skráningu og tilkynningaskyldu váttryggingarfélaganna.

33. gr.

Halda skal skrá, váttryggingafélagaskrá, um öll þau félög og stofnanir, sem heimild hafa til að selja váttryggingar hér á landi, og skal hún vera í vörslu tryggingaæftirlitsins.

34. gr.

Hvert félag eða stofnun, sem hyggst reka váttryggingarstarfsemi, skal senda tryggingaæftirlitinu gögn í því formi, sem eftirlitið ákveður, um væntanlega starfsemi, samþykktir sínar, stofnfundargerð og svo tilkynningu um, hverjir séu í stjórn félagsins og hverjir hafi heimild til að skuldbinda það, og vottorð löggilts endurskoðanda um innborgað hlutafé eða stofnfé. Tryggingaæftirlitið kannar síðan, hvort félagið fullnægi skilyrðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Ráðherra veitir félagi starfsleyfi, og að því fengnu má skrá félagið í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá.

Hvert það félag eða stofnun, sem leyfi hefur til að reka váttryggingarstarfsemi og hyggst taka upp nýja grein váttrygginga eða hyggst breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum, skal sækja um leyfi fyrir hinni nýju starfsemi og senda tryggingaæftirlitinu þau gögn, sem nauðsynleg eru, til þess að tryggingaæftirlitið geti metið umsóknina.

35. gr.

Allar breytingar á samþykktum, hlutafé, stofnfé, stjórn, endurskoðendum og þeim, er skuldbinda mega váttryggingarfélag, skal strax tilkynna til váttryggingarfélagaskrár, og má eigi skrá þær í hlutafélagaskrá eða aðra opinbera félagaskrá fyrr en slíkt hefur verið gert.

36. gr.

Missi félag rétt til að reka váttryggingarstarfsemi hér á landi, verði gjaldþrota eða því slitið, skal þegar í stað má nafn þess úr váttryggingarfélagaskrá.

37. gr.

Birta skal árlega í Lögbirtingablaðinu skrá um félög þau, sem heimild hafa til að reka váttryggingarstarfsemi.

IV. KAFLI

Eftirlit með váttryggingarfélögum.

38. gr.

Sérstök stofnun, tryggingaæftirlitið, hefur eftirlit með starfsemi váttryggingarfélaganna og rekstri þeirra samkvæmt ákvæðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

Ráðherra skipar forstöðumann tryggingaæftirlitsins en forstöðumaður ræður annað starfsfólk. Forstöðumaður annast stjórn stofnunarinnar og gætir þess að hún starfi í samræmi við lög og reglugerðir á hverjum tíma, allt undir yfirstjórn tryggingamálaráðuneytis og ráðherra.

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um verksvið og skyldur tryggingaæftirlitsins.

39. gr.

Tryggingaæftirlitið lætur fara fram könnun á hverjum þeim þætti í rekstri váttryggingarfélaganna, sem það telur ástæðu til á hverjum tíma. Löggiltum endurskoðendum váttryggingarfélaganna er skylt að veita eftirlitinu þær upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður endurskoðunar hjá félaginu, sem það óskar eftir.

Vátryggingarfélag, stofnanir þær, sem um ræðir í 2. mgr. 2. gr. að því er varðar þann hluta starfsemi þeirra, sem rekinn er á viðskiptalegum grundvelli, svo og vátryggingarfélag þau, er um ræðir í 3. mgr. 2. gr. skulu senda tryggingaæftirliti ársreikninga sína innan mánaðar frá því, að þeir voru samþykktir á félagsfundi, þó eigi síðar en 6 mánuðum eftir lok reikningsárs. Reikningar skulu undirritaðir af stjórn félags, og þeim skal fylgja skýrsla endurskoðanda og endurrit úr fundargerðarbók félags um samþykktir þeirra, svo og skýrsla um starf og rekstur, sbr. 17. gr.

Ársreikningum skal fylgja nákvæm skýrsla um fasteignir félagsins, bifreiðar, skip og verðbréfaeign. Enn fremur skrá um inneignir hjá viðskiptamönnum eða umboðsmönnum og skal nafngreina þá aðilja, er skulda yfir kr. 500.000. Þá skal fylgja skrá um skuldheimtumenn, aðra en þá, sem eiga vátryggingarkröfur á félagið, og skulu skuldheimtumenn, sem eiga inni yfir kr. 500.000, nafngreindir. Að lokum skal fylgja skýrsla um, á hvern hátt áfallnar en ógreiddar vátryggingarkröfur séu áætlaðar og hvernig iðgjaldsyfirlærslur til næsta árs eru ákveðnar.

Ársreikningum liftryggingarfélags skal einnig fylgja skýrsla tryggingastærðfræðings um uppgjör liftryggingasjóðs og skýrsla endurskoðanda um ávöxtun liftryggingasjóðs.

40. gr.

Félög sem fá leyfi til vátryggingarstarfsemi eftir gildistöku laga þessara, skulu þegar í stað senda tryggingaæftirlitinu endurrit allra þeirra tryggingaskilmála, er þau ætla að nota.

Hyggist þeir, sem leyfi hafa til vátryggingarstarfsemi, breyta vátryggingarskilmálum sínum, eða semja nýja skilmála, skulu þeir senda tryggingaæftirlitinu fyrirhugaða skilmála með hæfilegum fyrirvara til athugunar. Endurrit breytinganna og hina nýju skilmála í endanlegu formi skal senda tryggingaæftirlitinu þegar í stað.

Tryggingaæftirlitið skal kanna almenna skilmála vátryggingarféлага og gæta þess, að þeir séu í samræmi við lög og góða viðskiptaháttu í vátryggingarviðskiptum. Reynist svo ekki vera, skal nema brott það, sem tryggingaæftirlitið telur sig ekki geta samþykkt.

Það sem hér segir um tryggingaskilmála, gildir einnig um iðgjöld og iðgjalda-grundvöll. Tryggingaæftirlitinu ber að athuga hvort iðgjöld vátrygginga séu í samræmi við þá áhættu, sem vátryggingarfélagið tekur á sig, og í samræmi við eðlilegan kostnað við rekstur félagsins.

Vátryggingarfélag, sem starfar hér á landi, skal sjá um, að starfsemi sölu-manna félagsins sé í anda góðra viðskiptahátta í vátryggingum og að öflun vátrygginga fari fram með hag vátryggingartaka og vátryggðra fyrir augum. Félagið skal sérstaklega sjá um að réttar upplýsingar séu gefnar um þær vátryggingar, sem á boðstólum eru hjá félaginu. Tryggingamálaráðherra hefur heimild til að fela tryggingaæftirlitinu könnun á þessum þætti starfseminnar og að setja sérstaka reglugerð um það efni.

41. gr.

Tryggingaæftirlitið skal árlega kanna gjaldhæfi og greiðsluhæfi vátryggingarfélags á grundvelli ársreiknings fyrir síðastliðið reikningsár og annarra gagna og upplýsinga um starfsemi þess, sem nauðsynleg eru til þess að slík könnun geti farið fram.

Eigið fé starfandi vátryggingarfélags skal á hverjum tíma nema minnst tilteknu lágmarki, sem reiknað er út eftir nánari reglum, sem tryggingamálaráðherra setur með reglugerð. Í reglugerðinni skal kveðið á um lágmarksgjaldþol vátryggingarféлага, hvernig það skuli reiknað og að hve miklu leyti hlutafé, stofnfé, varasjóðir og annað eigið fé skuli tekið með til útreiknings á gjaldþoli.

Tryggingaæftirlitið skal tilkynna vátryggingarfélagi niðurstöður sínar þegar að lokinni könnun og gefa því kost á að koma að skýringum og athugasemdum við

niðurstöðurnar. Að þeim athuguðum skal tryggingaeftirlitið gera tillögur um úrbætur, ef þörf krefur.

42. gr.

Tryggingaeftirlitið getur krafði þá, er váttryggingarstarfsemi reka, um hvers konar gögn og upplýsingar, sem því þykir þurfa. Þá getur það rannsakað eða látið rannsaka alla starfsemi þessara aðilja og á rétt á að fá óhindraðan og tafarlausan aðgang að bókhaldi og skjölum þeirra, að jafnaði á venjulegum skrifstofutíma.

43. gr.

Sinni váttryggingarfélag ekki tilmælum tryggingaeftirlits um breytingar á skilmálum eða iðgjöldum, sbr. 40. gr., sé ekki gjaldhæft eða greiðsluhæft að mati tryggingaeftirlitsins, sbr. 41. gr. eða brjóti lög eða reglugerðir um váttryggingarstarfsemi, skal tryggingaeftirlit þegar í stað tilkynna tryggingamálaráðherra um málið og gera tillögur um, hvað gera skuli. Ráðherra skal setja félaginu hæfilegan frest til að bæta úr því, sem úrskaiðis hefur farið.

Hafi félagið ekki gert nauðsynlegar úrbætur innan tilskilins frests, getur ráðherra afturkallað starfsleyfi félagsins. Afturkalli ráðherra starfsleyfi skal hann skipa þriggja manna skilastjórn í félagið. Skilastjórn tekur við öllum heimildum félagsstjórnar, og jafnframt falla niður heimildir hennar.

Skilastjórn skal þegar kalla saman félagsfund og kynna félagsmönnum, hvernig komið er.

Skilastjórn skal taka ákvörðun um, hvort óska skuli gjaldprotaskipta á félaginu eða hvort það skuli rekið áfram um skeið og viðskiptum lokið án gjaldprotaskipta. Skal við mat á því, hvað gera skuli, aðallega litið til hagsmuna váttryggðra.

Ef um er að ræða váttryggingarfélag eða líftryggingarfélag, sem starfar samkvæmt sérlögum, skal ráðherra, áður en hann sviptir félagið starfsleyfi, skipa rannsóknarnefnd til að kanna hag og rekstur félagsins og gera tillögur um, hvað gera skuli.

44. gr.

Laun skilastjórnar og kostnaður hennar skal greiðast af eignum hlutaðeigandi váttryggingarfélags sem krafa utan skuldaraðar og af eignum líftryggingasjóðs, ef um það tilvik er að ræða, sbr. 31. gr.

V. KAFLI

Ýmiss ákvæði.

45. gr.

Tryggingaeftirlitið skal árlega láta birta opinberlega skýrslu um starfsemi sína og tölfraðilegt yfirlit yfir afkomu hinna ýmsu váttryggingargreina.

46. gr.

Fyrir 1. desember ár hvert skal tryggingaeftirlitið gera rökstudda áætlun um kostnað af starfsemi sinni næsta ár. Kostnaðinum skal jafna á váttryggingarfélag þau, sem um ræðir í lögum þessum í hlutfalli við iðgjöld þeirra næstliðið reikningsár. Gera má váttryggingarfélagum, að greiða allt að 2.5% af frumtryggingariðgjöldum og 0.6% af fengnum endurtryggingariðgjöldum. Gjald þetta skulu váttryggingarfélag greiða ársfjórðungslega fyrirfram. Tryggingamálaráðherra skal setja nánari reglur um álagningu gjalds þessa og innheimtu.

Nægi þessar tekjur eigi til greiðslu kostnaðar við starfsemi tryggingaeftirlitsins, skal greiða það, sem á skortir, úr ríkissjóði.

47. gr.

Starfsmönnum tryggingaeftirlitsins er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn, að skýra óviðkomandi að-

iljum frá því, er þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara um viðskipti og rekstur váttryggingarfélags. Þagnarskylda þessi og ábyrgð hennar helst, þótt starfsmenn þessir hafi látið af störfum.

Starfsmenn tryggingaæftirlitsins mega ekki vera stjórnarmenn, starfsmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar váttryggingarfélags.

48. gr.

Nú ris ágreiningur milli tryggingaæftirlitsins og váttryggingarfélags um framkvæmd á lögum þessum, og er þá unnt að skjóta þeim ágreiningi til umsagnar nefndar, sem skipuð er af tryggingaráðherra.

Í nefndinni eiga sæti þrír menn, einn samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra tryggingafélaga, Hagstofustjóri og er hann formaður nefndarinnar og einn án tilnefningar.

49. gr.

Tryggingamálaráðherra skal setja reglugerð um þau efni, sem í lögum þessum greinir.

50. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum settum samkvæmt þeim varða fésektum eða varðhaldi, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

51. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 26 18. apríl 1973 um váttryggingarstarfsemi.

52. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er að stofni til samið eftir tillögum, sem tryggingamálaráðuneytinu hafa borist um breytingar á gildandi lögum um váttryggingarstarfsemi, nr. 26 18. apríl 1973, en þau tóku gildi 1. janúar 1974.

Helstu tillögurnar bárust ráðuneytinu á útmánuðum 1977 og þá frá tryggingaæftirlitinu. Samtímis því að leitað var áhlits tryggingamanna á þessum tillögum voru hugmyndir ráðuneytisins að tímabærum lagfæringum bornar undir tryggingaæftirlitið og nokkra tryggingamenn.

Það hefur reynst nokkuð tímafrekt að vinna þessar tillögur út frá sjónarmiðum, sem æði oft féllu alls ekki saman og gera að ýmsu leyti ekki ennþá, þótt tæpast sé hægt að segja að veigamikill ágreiningur sé milli aðila þ. e. a. s. ráðuneytis, tryggingaæftirlitsins og þeirra tryggingaaðila, sem tjáð sig hafa um frumvarpið á einhverju stigi.

Helstu breytingar, sem í frumvarpi þessu felast, eru þessar:

1. Lágmarkshlutfé félags, sem sækir um leyfi til váttryggingarstarfsemi, er hækkað úr 20 m.kr. og ekki gerður greinarmunur á líftryggingarhlutafélagi og öðrum. Til líftryggingarféлага voru áður gerðar lægri kröfur, eða 10 m.kr.
2. Á svipaðan hátt eru kröfur um stofnfé gagnkvæms váttryggingarfélags, sem starfsleyfis óskar, hækkaðar úr 5 og 10 m.kr. í 35 m.kr.

Um félög, sem starfsleyfi hafa eftir lögum 26/1973, fer að sjálfsgöðu eftir þeim kröfum, sem þeim var gert að uppfylla, er þau fengu starfsleyfi.

3. Í gildandi lögum er m. a. það skilyrði sett fyrir starfsleyfi erlends váttryggingarfélags, að það sanni að eignir þess hér á landi nemi eigi minna fé en 10 m.kr. Í frumvarpi þessu er lagt til að lágmarkið verði hér hækkað í 25 m.kr.
4. Þá eru sett ný og ítarleg ákvæði um ávöxtun eigin tryggingarsjóðs erlends váttryggingafélags, sem starfar hér á landi á sviði skaða- og endurtrygginga.

Eru þessar reglur hliðstæðar þeim, sem eru í gildandi lögum um ísl. váttryggingarfélög.

5. Í nýrri grein er gerð krafa um skýrleika í nafni tryggingarfélaga og að umboðs- og sölumenn beri jafnan skilríki frá félaginu, er sanni störf á vegum þess.
6. Veigamikil breyting er fólgin í þeirri tillögu ráðuneytisins, að fella niður núverandi 38. gr. laga 26/1973 um tímabundna skipun til fjögurra ára í senn í tryggingaeftirlitið. Kostnaður við þessa „stjórn“ eftirlitsins nam s.l. ár nálægt 2 m.kr., sem nú sparaðist.

Afleiðing af þessu yrði sú, að stofnunin starfaði áfram undir daglegri stjórn framkvæmdastjóra, sem ráðherra skipaði eins og gildir um flestar aðrar ríkisstofnanir.

7. Í gildandi lögum er ákvæði, sem sætti mikilli gagnrýni tryggingamanna á sínum tíma. Það hljóðar svo:

„Telji tryggingaeftirlitið ekki, að þörf sé fyrir þá starfsemi, sem félagið hyggst reka, né að starfsemi þess sé til eflingar heilbrigðri þróun váttryggingarstarfsemi í landinu eða til hagsbóta fyrir váttryggingartaka og váttryggða, getur tryggingamálaráðherra neitað að skrá félagið í váttryggingafélagaskrá og veita því starfsleyfi.“

Í ljósi þeirrar reynslu, sem á lögin og framkvæmd þeirra er komin, telur ráðuneytið ekki lengur þörf á slíku ákvæði og leggur til að það falli burtu.

8. Þá leiðir það af eðli málsins, að burtu falla öll þau ákvæði gildandi laga, sem fjölluðu um hvernig með skyldi fara váttryggingarfélög, sem störfuðu við gildistöku laga 26/1973, þ. e. a. s. um starfsleyfisumsóknir, skilafresti umsókna og gagna, viðurlög og um afgreiðslu starfsleyfa ásamt fleiru. Þessi félög hafa nú ýmist fengið fullgild starfsleyfi, hætt störfum eða verið afhent skilastjórnnum, en um þær eru ákvæði áfram í tillögunum. Af þeim sökum eru nefnd ákvæði óþörf.
9. Síðasta veigamikla breytingin er sú, að skipuð verði þriggja manna nefnd til að fjalla um ágreining, sem risa kann milli tryggingaeftirlitsins og váttryggingarfélags um framkvæmd laganna. Nefnd þessi yrði umsagnar- en ekki úrskurðaraðili.

Athugasemdir við einstakar greinar.

Um 1. gr.

Greinin er samhljóða 1. gr. núgildandi laga.

Um 2. gr.

Greinin er samhljóða 2. gr. núgildandi laga.

Um 3. gr.

Greinin er samhljóða 3. gr. núgildandi laga.

Um 4. gr.

Það nýmæli er í 2. mgr. 4. gr., að skilgreint er, hvað kallast skuli dótturfélag váttryggingarfélags og slíku félagi eru sett nokkur takmörk varðandi starfssvið.

Um 5. gr.

Greinin er samhljóða 5. gr. í núgildandi lögum.

Um 6. gr.

Í grein þessari eru lágmarkskröfur um hlutafé váttryggingarfélags, sem óskar eftir starfsleyfi, hækkaðar úr 10 og 20 m.kr. í 50 m.kr.

Þá er það ákvæði nýtt í greininni, að hvorki eigið hlutafé né aðrar greiðslur en peningagreiðslur skuli teljast til innborgaðs hlutafjár.

Um 7. gr.

Greinin er samhljóða 7. gr. í núgildandi lögum.

Um 8. gr.

Greinin er efnislega í samræmi við 8. gr. í núgildandi lögum.

Um 9. gr.

Greinin er samhljóða 9. gr. í núgildandi lögum.

Um 10. gr.

Grein þessi er samhljóða 10. gr. í núgildandi lögum að öðru leyti en því, að lágmörk stofnfjár eru hækkuð úr 5 og 10 m.kr. í 35 m.kr.

Um 11. gr.

Grein þessi er samhljóða 11. gr. í núgildandi lögum.

Um 12. gr.

Greinin er efnislega í samræmi við 12. gr. núgildandi laga.

Um 13. og 14. gr.

Greinar þessar eru samhljóða 13. og 14. gr. núgildandi laga.

Um 15. gr.

Í grein þessari er lágmarkskrafa um eignir erlends váttryggingarfélags hér á landi hækkuð úr 10 m.kr. í 25 m.kr.

Auk þess eru sett ákvæði um ávöxtun eigin tryggingasjóðs slíks félags, sem eru í samræmi við gildandi ákvæði um hliðstæða ávöxtun hjá innlendum félögum.

Um 16. gr.

Greinin er samhljóða 16. gr. núgildandi laga.

Um 17. gr.

Í þessari grein eru meginnyðmælin þau, að ársreikninga váttryggingarfélaga skuli í heild birta í ársskýrslu tryggingaæftirlitsins, en aðeins meginniðurstöður þeirra í Lögbirtingablaði, í stað þess að birta þá þar í heild.

Þá er í 5. mgr. þessarar greinar kveðið á um rétt tryggingaæftirlitsins til að krefjast þess að nýr ársreikningur verði saminn og lagður fyrir félagsfund, þegar svo stendur á, að fyrri ársreikningur telst ekki í samræmi við lög og reglugerðir eða samþykktir félagsins.

Að öðru leyti er greinin samhljóða núgildandi 17. gr.

Um 18. og 19. gr.

Greinar þessar eru samhljóða 18. og 19. gr. núgildandi laga.

Um 20. gr.

Í 1. mgr. þessarar greinar er lagt til að umsóknir þær, sem þar getur, skuli sendar tryggingaæftirlitinu í stað tryggingamálaráðherra nú.

2., 3. og 4. mgr. eru óbreyttar frá gildandi lögum.

Um 21. gr.

Í 1. mgr., þessarar greinar er lögð til sama breyting á meðferð umsókna og í 1. mgr. 20. greinar.

Að öðru leyti er greinin óbreytt frá gildandi lögum.

Um 22. gr.
Greinin er samhljóða 22. gr. gildandi laga.

Um 23. gr.
Grein þessi er ný. Í gildandi lögum eru engin hliðstæð ákvæði.

Um 24. til 28. gr.
Greinar þessar eru allar samhljóða samsvarandi greinum, þ. e. a. s. 23.—27. gr., í núgildandi lögum um váttryggingarstarfsemi.

Um 29. gr.
Sú ein breyting er hér lögð til frá gildandi ákvæðum, að í 6. tl. verði miðað við 60% af brunabótamatsverði húseigna og mannvirkja. Í gildandi lögum skal miðað við 60% af fasteignamatsverði þessara eigna.

Um 30. gr.
Í 2. mgr. eru ný ákvæði um hvernig með skuli fara, þegar líftryggingarsjóður er ávaxtaður í bönkum og sparisjóðum. Tilgangur þessa er að halda líftryggingasjóði sérgreindum frá öðrum bankainnstæðum félagsins.

Um 31. og 32. gr.
Greinar þessar eru samhljóða 30. og 31. gr. núgildandi laga.

Um 33. gr.
Hér er sú efnisbreyting lögð til, að váttryggingafélagaskrá skuli framvegis vera í vörslu tryggingaeftirlitsins í stað ráðherra eins og nú er.

Um 34. gr.
Lagt er til að úr gildandi lögum verði felld niður síðasta setning 1. mgr. 33. gr. svohljóðandi „og sé að öðru leyti hæft til að reka váttryggingarstarfsemi.“
Þá er enn fremur lagt til að úr sömu lagagrein verði burtu felld 3. mgr. svohljóðandi:

„Telji tryggingaeftirlitið ekki, að þörf sé fyrir þá starfsemi, sem félagið hyggst reka, né að starfsemi þess sé til eflingar heilbrigðri þróun váttryggingarstarfsemi í landinu eða til hagsbóta fyrir váttryggingataka og váttryggða, getur tryggingamálaráðherra neitað að skrá félagið í váttryggingarfélagaskrá og veita því starfsleyfi.“

Um 35. — 37. gr.
Greinar þessar eru allar samhljóða tilsvareandi greinum í gildandi lögum, þ. e. a. s. 34.—36. gr.

Um 38. gr.
1. og 3. mgr. eru samhljóða 1. og 2. mgr. núgildandi 37. greinar.
Vegna þess að gerð er tillaga um að fella núgildandi 38. gr. burtu og leggja þannig „stjórn“ tryggingaeftirlitsins niður, er hér í mgr. kveðið á um skipun forstöðumanns eftirlitsins og um ráðningu annars starfsfólks.

Er þessi skipan mála hliðstæð því sem t. d. er um Heilbrigðiseftirlit ríkisins, Matvælarannsóknir ríkisins og Geislavarnir ríkisins svo að nokkur dæmi séu nefnd um stofnanir, sem undir heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið heyrar.

Um 39. gr.
Aðalbreytingin, sem lögð er til með þessari grein, felst í 1. mgr. þar sem tryggingaeftirlitinu er falin könnun á rekstri váttryggingarfélaganna í stað endurskoðunar og staðfestingar á reikningum þeirra, eins og nú gildir.

Í 3. mgr. er viðmiðunarmark hækkað úr 100 þús. kr. í 500 þús. kr.
Að öðru leyti er greinin samhljóða 39. gr. núgildandi laga.

Um 40. gr.

Grein þessi er efnislega hin sama og núgildandi 40. grein. 3. og 5. mgr. eru algjörlega samhljóða núgildandi ákvæðum, en aðrar mgr. hafa verið umritaðar, m. a. vegna þess, að burtu þurfa að falla þeir þættir, sem höfða til þess ástands, sem ríkti við gildistöku laga 26/1973.

Um 41. gr.

Í 41. grein núgildandi laga er kveðið á um að setja skuli reglugerð um gjaldhæfi og greiðsluhæfi váttryggingarféлага.

Eftir ítarlegan undirbúning tryggingaeftirlitsins og ráðuneytisins og að höfðu samráði við tryggingamenn, var slík reglugerð sett og tók hún gildi 1. janúar 1978.

Með hliðsjón af þessu þótti rétt að breyta nokkuð orðalagi gildandi greinar, en hér er ekki um efnisbreytingar að ræða.

Um 42. gr.

Greinin er samhljóða núgildandi 42. gr. að öðru leyti en því, að síðasta setningin „að jafnaði á venjulegum skrifstofutíma“ er nýmæli.

Um 43. gr.

Greinin er samhljóða núgildandi 43. gr. að öðru leyti en því, að í 1. mgr. er nú kveðið á um „hæfilegan“ frest í stað 6 mánaða hámarksfrest eins og nú gildir.

Um 44. gr.

Greinin er samhljóða 44. gr. núgildandi laga.

Um 45. gr.

Greinin er samhljóða 2. mgr. 45. gr. núgildandi laga. Efni 1. mgr. þeirrar greinar kemur nú inn í nýrri 47. grein, sbr. athugasemdir við hana.

Um 46. gr.

Greinin er samhljóða 46. gr. núgildandi laga.

Um 47. gr.

Fyrri málsgrein er efnislega samhljóða fyrri mgr. 45. gr. núgildandi laga, en síðari málsgreinin er á sama hátt samhljóða síðari mgr. núgildandi 38. greinar, en í frv. þessu er lagt til að sú grein falli að öðru leyti niður.

Um 48. gr.

Hér er eins og áður segir um algjört nýmæli að ræða. Með tillögu um skipan slíkrar nefndar er ráðherra að sjálfsögðu hvorki að skorast undan þeirri skyldu né afsala sér þeim rétti að kveða upp lokaúrskurð stjórnvalds í ágreiningsmálum varðandi framkvæmd laganna.

Hér er hins vegar gerð tilraun til að finna viðræðuvettvang aðila, sem auðveldað gæti réttari ákvörðunartöku.

Um 49. gr.

Grein þessi er samhljóða 56. gr. núgildandi laga, en núgildandi 47.—55. greinar falla burtu sbr. það, sem segir í almennum athugasemdum.

Um 50. — 52. gr.

Greinar þessar þarfnast ekki skýringa.